

Päijät-Hämeen työllisyysvalmistelun jatkolinjaukset/Orimattilan kaupunki

Kaupunginhallitus 21.08.2023 § 249
173/14.00.00/2023

Valmistelu ja lisätiedot hallintojohtaja Lilli Peltonen, lilli.peltonen(at)orimattila.fi,
vs.hyvinvointijohtaja Petra Nevalainen,
petra.nevalainen(at)orimattila.fi

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyy työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille 1.1.2025 lukien.

Tämä on kunnille uusi valtiosuustehtävä, jonka rahoitus tulee osana yleiskatteisesta valtiosuutusta. Kunnille siirtyy myös ELY-keskusten julkisiin työvoimapalveluihin liittyvät hankintatehtävät ja KEHA-keskuksen julkisiin työvoimapalveluihin liittyvät maksatustehtävät.

TE-palvelut siirretään kunnille tai useammasta kunnasta muodostuville työllisyysalueille, joiden työvoimapohjan on oltava vähintään 20 000 henkilöä. Työllisyysalueen muodostavien kuntien tulee olla maantieteellisessä yhteydessä toisiinsa ja niiden tulee muodostaa työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimiva alue.

Mikko Kesän tekemä Päijät-Hämeen työllisyys selvitys valmistui kesällä 2022. Selvityksessä esitettiin, että Päijät-Hämeeseen perustetaan kaksi työllisyysaluetta. Tämän ehdotuksen pohjalta Lahti ja muu Päijät-Häme ryhtyivät valmistelemaan kahden työllisyysalueen mallia Päijät-Hämeeseen.

Keväällä 2023 puheenjohtajafoorumissa nousi esiin esitys siitä, että Päijät-Hämeeseen muodostettaisiin yksi työllisyysalue. Taustalla tässä oli erityisesti toinen työllisyysaluekriteeri "työssäkäyntialue". Päijät-Hämeen kunnilta tiedusteltiin asiaan kannanottoa. Lahden kaupunginhallitus päätti 22.5.2023, että Lahden ensisijainen tavoite on oma työllisyysalue, mutta mikäli Päijät-Hämeen muut kunnat kannattavat yhtä työllisyysaluetta, Lahdella on valmius sitä valmistella yhdessä. Orimattilan kaupunki antoi tähän kannanottonsa 22.5.2023 (kh 22.5.2023 §175)

Hollolan kunta on ilmaissut valmiuden toimia toisen työllisyysalueen vastuukuntana. Hollolan kunta on saanut tukea usealta Päijät-Hämeen kunnilta.

Hollolassa 20.6.2023 järjestetyn II-työllisyysaluneuvottelun pohjalta Hollolan kunta pyytää: Asikkalan-, Hartolan-, Hollolan-, Iitin-, Kärkölan-, Padasjoen- ja Sysmän kunnanhallituksia ja Heinolan- ja Orimattilan kaupunginhallituksia käsittelemään kokouksissaan 31.8.2023 mennessä kantansa siihen, hyväksyykö kunta/kaupunki

muistion liitteen viisitoista kohtaa II- työllisyysalueen jatkovalmistelun pohjaksi.

1. Päijät-Hämeen työllisyysalue

- Hollola vastuukuntana, nimi: Päijät-Hämeen työllisyysalue
- Sitoudutaan valmistelevaan mahdollisimman toimivaa mallia
- Valmistettava malli toimii pohjana tarvittaessa myös yhdelle työllisyysalueelle

Orimattilan kaupunginhallitus pitää kohdan 1. linjauksia hyväksyttävänä.

2. Selkeä tavoite

- Asiakas keskiössä = nopea työllistyminen
- TE-asiantuntemus ytimessä
- Kunta voi omin panoksin edistää osaltaan tavoitteen saavuttamista

Orimattilan kaupunginhallitus pitää kohdan 2. linjauksia hyväksyttävänä. Orimattilan kaupunginhallitus pitää lisäksi tärkeänä, että kunta voi panostaa viranomaistehtäviin tarvittaessa myös omilla resursseilla, jotta asiakastyötä voidaan tehdä joustavasti sekä ketterästi ja kunnalla on tosiasiallinen mahdollisuus vaikuttaa oman kaupungin työllisyyden kehittämiseen.

3. Yhteiset lakisääteiset palvelut

- Keskitetty malli aloitusvaiheeseen: siirtyvä TE-henkilöstö on työllisyysalueen henkilökuntaa: nimetään vastuuasiantuntijat/ kunta
- Kunnan työllisyyspalveluiden esihenkilö vastaa arjen työnjohdosta myös TE-asiantuntijoiden osalta.

Orimattilan kaupunginhallitus hyväksyy, että siirtyvä TE-henkilöstö on työllisyysalueen henkilökuntaa ja että työllisyyspalveluilla on tosiasiallinen työnjohto-oikeus kaupunkiin nimettäviin virkailijoihin nähden. Tärkeää on, että Orimattilaan nimetään siirtyvästä te- henkilöstöstä vakituiset työntekijät viranomaistehtäviin. Kaupungilla tulee olla niin halutessaan mahdollisuus resursoida viranomaistehtäviin lisää henkilöstöä, jotta asiakassalkkuja saadaan pienemmäksi ja tätä kautta asiakastyötä tehokkaaksi. Kaupungin lisäpanostus resursseihin ei saa pienentää siirtyvän henkilöstön määrää, vaan on aidosti kaupungin lisäpanostus myös esimerkiksi sijaistustilanteissa. Orimattilan kaupunginhallitus pyytää, että toimivaltaa siirretään henkilöasiakkaan palveluiden osalta myös kunnan viranhaltijoille.

4. Lähipalvelut

- Asiakkaan tuntemus ja vaikuttavuus keskiössä
- Kunnan oman ekosysteemin hyödyntäminen mm. yhteistyö/elinkeinotoimi

Orimattilan kaupunginhallitus kannattaa lähipalveluiden tarjoamista kuntalaisille mahdollisimman laajasti. Yhteistyö elinvoiman kanssa on erittäin tärkeää, jotta kunnan ekosysteemiä voidaan käyttää mahdollisimman laajasti kuntalaisten palvelemiseen.

5. Aluemalli

- Tavoitellaan tiimipohjaista mallia (esim. 3 x 3 kuntaa, joiden kesken tiiviimpää yhteistyötä mahdollistaen mm. sijaistukset)
- Yhteinen perehdytys ja tuki

Orimattilan kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että jokaiseen kuntaan nimitetään omat vastuuvirkailijat, jotka tekevät pääasiassa kyseisen kunnan työnhakijoiden virkatehtäviä. Orimattilan kaupunginhallitus näkee, että tiimimallin kehittäminen tämän rinnalle on perusteltua, mutta ylimääräisiä hallinnollisia rakenteita tulee välttää. Kaupungin oma panostus ei saa sijaistustilanteissa vaikuttaa alueelta työskentelevään resurssiin.

6. Keskitetyt palvelut

- Palkkatukipäätösten valmistelu ja maksatukset (päätökset kunnissa)
- Perehdytys ja sen kehittäminen ja jalkauttaminen
- Yhteistoiminta ja sopimukset /Lahden työllisyysalue

Orimattilan kaupunginhallitus pitää hyvänä tiettyjen palveluiden ja tehtävien keskittämistä. Palkkatuki- ja starttiraha päätösten kriteerit tulee olla samat molemmilla työllisyysalueilla ja vähintäänkin valmistelu tulee tehdä keskitetysti. Hankinnat ovat järkevää kilpailuttaa sekä hankkia koko Päijät-Hämeen alueelle, jotta varmistetaan laadukkaiden palveluiden saaminen. Orimattilan kaupunginhallitus kannattaa yhteistä työllisyysalueellista perehdytysvastuun jakamista. Lisäksi ne muut siirtyvät te-tehtävät, joita ei tarvitse toteuttaa lähipalveluna kuntalaisille, on järkevää keskittää (mm. muutosturva, Eures-neuvonta, oikeuspalvelut, mahdolliset kulukorvausten päätökset, ura- ja ammatinvalinnan psykologi, yleinen tieto- ja neuvontapalvelu jne.)

7. Kunnan tehtävät

- Palkkatukipäätökset (maksu ohjautuu kuntaan)
- Maahanmuuttajien tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut ja muut kotoutumispalvelut
- Velvoitetöyöllistetyt
- Työmarkkinatuen maksuosuus
- Muut mahdolliset työllistämistä edistävät tukipalvelut

Orimattilan kaupunginhallitus toteaa, että kohdan 7. tehtävät ovat lainsäädännönkin näkökulmasta kuntien omia palveluita ja siten hyväksyttävissä. Palkkatukipäätösten osalta on tarpeen tarkastella, onko päätöksen tekeminen välttämätöntä kunnassa, vai riittääkö pelkkä maksatuksen tekeminen päätöksen pohjalta.

8. Vahva yrityskytkentä

- Kunnassa omat elinkeinopalvelut/Ladec-yhteistyö
- Verkostomainen toiminta, ohjataan aina oikealle palveluntuottajalle, poistetaan päällekkäisyyksiä
- Työllisyysalue tuottaa/ kilpailuttaa vain lakisääteisiä palveluja

Kohdan 8. esitykset voidaan hyväksyä. Työnantaja- ja yritysyhteistyö on oltava vahvaa, helppoa ja selkeää alueen yrittäjille ja eri toimijoiden välistä tiedonkulkua sekä yhteistoimintaa on hyvä kehittää.

9. Työllisyyspalveluiden vahva sopimuksellinen yhteistyö

- Päijät-Hämeen ja Lahden työllisyysalue tekee vahvaa yhteistyöstä kaikissa niissä palveluissa, joista on mahdollista yhteisen edun ja kustannustehokkuuden näkökulmasta
- Tavoite: linjausten yhteensovittaminen kahden Päijät-Hämeen työllisyysalueen kesken siten, ettei muutto työllisyysalueiden väillä aiheuta asiakkaan lakisääteisissä palveluissa muutoksia

Orimattilan kaupunginhallitus näkee alueellisen yhteistyön tärkeänä. Kuntalaisen näkökulmasta palveluiden tuottajalla ei tulisi olla merkitystä, ja kahden työllisyysalueen malli tulee rakentaa yhteistyössä toisen alueen kanssa.

10. Kustannustenjako

- Kustannusjako aiheuttamisperiaatteen mukaisesti niin pitkälle kuin mahdollista

- Ei suoritteita, tavoitteena laskutusperusteiden selkeys ja yksinkertaisuus

Orimattilan kaupunginhallitus kannattaa aiheuttamisperusteisen sekä sovitun laskentakaavan mukaisen kustannusjaon yhdistelmää alueella.

11. Yhteinen lautakunta

- Poliittisesti sovittava vrt. yhteinen ympäristöterveyslautakunta
- Yksittäisellä kunnalla ei yksin päätösvaltaa/laaja edustus

Orimattilan kaupunginhallitus pitää tärkeänä yhteistä lautakuntaa sekä sitä, ettei yksittäisellä kunnalla ole liian laajaa edustusta lautakunnassa.

12. Jatkuvan kehittämisen tavoite

- Kunta voi lisätä viranomaisten määrää, ja/tai asettaa vastinpareja omasta hlökunnasta työllisyysalueen TE-asiiantuntijoille
- Hyväksytään se, etteivät kaikki asiat välttämättä osu heti kohdalleen/kokeiluja/arvioinnin pohjalta tarvittavia muutoksia

Orimattilan kaupunginhallitus hyväksyy kohdan 12, ja korostaa kohdassa 3 antamia näkemyksiä työnjohto-oikeudesta, toimivallan siirrosta sekä kaupungin oman panostuksen kohdentamisesta.

13. Toimitilat

- Lähipalvelut toteutetaan palvelutorimallilla ja/tai kiinteässä toimipisteessä
- Kunta vastaa tiloista ja niihin liittyvistä tukipalveluista

Orimattilan kaupunginhallitus edellyttää, että Orimattilassa on kiinteä toimipiste TE-asiakkaiden palveluille, ja vastaa tiloista ja niihin liittyvistä tukipalveluista.

14. Kotoutumis- ja maahanmuuttopalvelut

- Työllisyysalue kilpailuttaa lakisääteiset TE24:n liittyvät palvelut yhteistyössä Lahden työllisyysalueen kanssa
- Kunnan vastuulla tieto, neuvonta ja ohjauspalvelut (KOTO24)

KOTO24 lain toimeenpanon edetessä näitä kahta lakimuutosta tulee tarkastella rinnakkain. On tärkeää, että myös maahan muuttaneille on tarjolla lähipalveluita omassa kunnassa. Kunta vastaa tieto-, neuvonta- sekä ohjauspalveluista uuden lain mukaisesti.

Orimattilan kaupunginhallitus pitää järkevänä yhteistä kilpailutusta lakisääteisten palveluiden osalta, mutta yhteistyösopimukseen on hyvä jättää mahdollisuus arvioinnille sekä sopimuksen muuttamiselle tarpeen niin vaatiessa.

15. Valmisteluun panostaminen

- Vuoden 2023 syksyille lisärahoitus 1 € / asukas
- Vuoden 2024 talousarvioon esitetään 4 € / asukas (haetaan valtion rahoitusta, voi pienentää lopullista osuutta)

Orimattilan kaupunginhallitus on valmis panostamaan taloudellisesti laadukkaaseen valmisteluun. Vuoden 2024 osalta tarvitaan vielä tarkempaa tietoa, mitä 4 € / asukas mahdollistaa. Lopullisen päätöksen talousarviosta vuodelle 2024 tekee kaupunginvaltuusto.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Kalle Larsson

Päätösehdotus

Orimattilan kaupunginhallitus hyväksyy esitetyt 15 linjausta jatkovalmisteluun esittelytekstin mukaisilla lisähuomioilla täydennettynä.

Päätös Orimattilan kaupunginhallitus hyväksyi esitetyt 15 linjausta jatkovalmisteluun esittelytekstin mukaisilla lisähuomioilla täydennettynä.

Täytäntöönpano:
Pöytäkirjanote: Hollolan kunta